

Liis Treimann/Postimees

Kohtuotsustes ei ole selgelt kirjas, kui suurt kahju pronksiööl laamendanud tekitasid.

Riigil on raskusi mässajatelt kahjude sissenõudmisega

Rahandusministeeriumil on raskusi aprillirahutustes osalemises süüdimõistetutelt kahjude sissenõudmisega, kuna kriminaal- ja kohtumenetluse käigus on konkreetse varalise kahju suuruse selgitamine jäänud tagaplaanile.

Rahandusministeeriumi pressiesindaja Piret Seemani sõnul oli möödunud nädala lõpu seisuga jõudnud ministeeriumisse maakohtutelt ja prokuratuurilt info 109 jõustunud kohtuotsuse või süüasja lõpetamise kohta, mille alusel on riik esitanud kahjunõude 66 inimesele. Nõudeid on esitatud kokku 2 109 802 krooni ulatuses, mil-

lest detsembriks oli rahandusministeeriumi arvele laekunud 84 567 krooni.

Umbmäärased süüdistused

“Kahjunõuete sissenõudmist raskendab süüdimõistetud isikute tegude umbmäärasus kohtuotsustes. Süü omaksvõtu ja asja igal juhul kokkuleppega lõpetamise saavutamise nimel on kahjuks kogu tekitatud varalise kahju väljaselgitamine jäänud tagaplaanile,” ütles Piret Seeman BNSile.

“Süü omaksvõtu ja asja igal juhul kokkuleppega lõpetamise saavutamise nimel on kahjuks kogu tekitatud varalise kahju väljaselgitamine jäänud tagaplaanile.”

Piret Seeman

Tema sõnul pole paljudel süüdlastele sootuks võimalik kahjunõuet esitada, kuna kohtuotsuse järgi on nad vaid eiranud poliitsei korraldusi ja ei ole varalist kahju põhjustanud. Samuti pole mõnel juhul eeluurimisel ja kohtuotsuses märgitud, millist kahju konkreetne

isik tekitas ehk mida ta täpselt varastas või lõhkus. “Näiteks on sageli kohtuotsuses kirjas, et süüdlane varastas kauplusest tuvastamata esemeid või näiteks hõivas neli pudelit alkohoolset jooki, kuid selle alusel kahjunõuet esitada ei saa,” ütles Seeman.

“Lisaks on paljudes kohtuotsustes välja toodud kahju suurus sedavõrd väike, et tekib küsimus, kas selliseid kahjusid on üldse mõistlik kohtu kaudu sisse nõuda juhul, kui isik ei ole nõus vabatahtlikult kahju hüvitama,” märkis Seeman.

Rahandusministeerium peab plaani nõuda kahjud sisse ka rahutuste organiseerijalt.

Nimelt sätestab võlaõigusseadus, et kahju tekitanud teole kihutaja või kaasaaitaja käitumine loetakse võrdseks kahju tekitaja käitumisega. Järelikult on kihutaja samaväärselt vastutav kahju tekitajaga. “Seega, kui aprillirahutuste organiseerijad mõistetakse süüdi, on nad võlaõigusseaduse järgi vastutavad koos teiste isikutega

samadel alustel ja riik võib nõuda ka neilt kahju hüvitamist,” selgitas Seeman.

275 kahjunõuet

Ühe sellise hagi on rahandusministeerium juba esitanud. Nimelt nõuab riik kahju hüvitamist Artur Gruzdevilt, kelle Viru maakohus mõistis süüdi massirahutuste organiseerimises Jõhvis. Kohtuistungit riigi hagi asjus pole veel määratud.

Riik omandas rahandusministeeriumi kaudu 275 kannatanu kahjunõuded 25,4 miljoni krooni väärtuses. Lisaks said riigiasutused massilises korra- tuses ka ise vahetult kahju.

Aprillirahutuste ajal tekitatud kahju katteks on riik hüvitanud üle 25,5 miljoni krooni.

Tallinnas ja mitmes Ida-Virumaa linnas puhkesid rahutused mullu 26. aprilli õhtul, kui Tallinnas Tõnismäelt hakati teisaldama pronkssõduri hauatähist. Rahutused kestsid kahel õhtul järjest, seejärel sai poliitsei olukorra viimaks kontrolli alla. (BNS)